

Kdaj nastajajo katastrofe

Kadar se samotna skupina sončnih peg bliža osrednjemu sončnemu poldnevniku

Moderna znanost si je izmislila že celo kupo teorij, po katerih bi se dale zemeljske katastrofe, viharji, potresi, pravočasno napovedati. Posebno rade se vežejo te teorije s pojavom sončnih peg. Znan dunajski meteorolog dr. Myrbach je sedaj nastopil s takšno teorijo.

Dr. Myrbach je izvršil v kakšnem desetletju mnogo tisoč opazovanj ter beležil na majhnih listkih vsak dan stanje sončnih peg ter vse potrese in velike viharje, ki so se dogajali na zemeljski obli. To delo je vršil potihoma, le njegovi najbližji prijatelji so bili informirani o napredovanju njegovih opazovanj. Ščasoma je dejansko ugotovil, da se vrtnčasti viharji in potresi v določenem zemeljskem pasu pojavljajo ved-

no tedaj, kadar je beležil določeno konstelacijo sončnih peg. Po teoriji dr. Myrbacha se takšne katastrofe pojavljajo običajno tedaj, kadar se samotna skupina sončnih peg, kakor pravi učenjak, bliža sončnemu osrednjemu meridianu.

Fizikalni vzroki tega pojava so nam ta čas še neznan, tako da oficijelna znanost Myrbachovim trditvam še ne more priznati polne veljavnosti. Tudi Myrbach sam ne trdi, da bi katastrofe na zemlji nastopale samo tedaj, kadar se pojavljajo pege na soncu, a vedno, kadar se pojavijo v določeni konstelaciji, se dogajajo na zemlji potresi in vrtnčasti viharji, ki zahtevajo človeška življenja in povzročajo stvarno škodo. Myrbach je objavil v nekem strokov-

nem listu načine, po katerih se dajo te katastrofe napovedati v zvezi z delovanjem sončnih peg.

Več inostranih vremenskih opazovalnic je prišlo že do istih rezultatov. Baš zadnjo veliko tajfunsko katastrofo na Japonskem so napovedali s precejšnjo gotovostjo. Na Dunaju so opazovali pojav sončnih peg na zvezdarni Uranije in so čakali na ta tajfun že nekoliko dni prej. Te sončne pege so neprijetno občutili tudi poslušalci radija in brzojavna ter telefonska služba. Povzročale so velike motnje, iz katerih je razvidno, da je pojav sončnih peg zvezan z mogočnimi električnimi pojavi na soncu, ki vplivajo do naše zemlje.

Tudi Španci se pripravljajo

To jesen so imeli tudi v Španiji vojaške manevre. Naša slika prikazuje sanitetni oddelček španske vojske s šotori

Skandal v mednarodnem sportu

Maskirani mladeniči namestu žensk

Pred štirimi tedni se je v Londonu začela ženska olimpijada, na kateri so dosegle najboljše rezultate Angležinje, Švedinje, Japonke in Američanke. Zdaj, ko je sportna prireditelj minila, pa so razkrili velike skandale: izkazalo se je, da so izjemale več zmag ne ženske, ampak v ženske preoblečeni mladeniči.

Tekem na ženski olimpijadi so se udeležile tekmovalke 32 držav. Manager prireditve je bil Artur Unterberg. Neka oseba, ki je bila navzoča, takole opisuje svoje vtise iz Londona:

Splošno se je opazalo, da imajo Američanke, Angležinje in Japonke, ki so se udeleževale tekem, nenavadno moški tip. Že med tekmami so se pojavili dvomi, če so

tekmovalke ženske ali moški. Zato so nekateri dvomljivci priporočili, naj se tekmovalke neposredno pred startom zdravniško preiščejo. Nekateri tekmovalke so se podvrgele preiskavi, druge so jo odklonile. Po tekmah pa se je izkazalo, da so ravno med »zmagovalkami« takšni tipi, ki so najbolj protestirali proti zdravniškemu pregledu. Da ne bi prišlo do javnega skandala zaradi tega, so tekmovalke molčale, toda vprašanje se je prav zaradi tega še močnejše zaostroilo. In tako se slišijo prav zdaj upravičene zahteve, da je treba stvar naknadno razčistiti. Države, katerih udeležence so na olimpijadi slabo odrezale, se kajpada zavzemajo za čim rigoroznejšo preiskavo in upajo, da bodo vsi rezultati na ženski olimpijadi v Londonu razveljavljeni.

Bezgavke

Bezgavkam pripisujejo v splošnem iste naloge kakor limfnim žlezam, s katerimi soglašajo tudi v zgradbi tkiva, ki rabi vrstavanju in uničevanju v organizem vdirajočih povzročiteljev bolezni. Toda njih posebna lega ob površju, njih zveze s prebavnimi in dihalnimi organi in končno dejstvo, da pošiljajo skozi sluznico stalno brezbarvna krvna telesa v ustno votlino, nam kažejo, da imajo bezgavke še posebne naloge.

Posebno vlogo morajo imeti v mladih letih, kajti pozneje polagoma okrnevajo. Kakšna bi bila ta posebna vloga, še ni natančno znano, gotovo pa je, da s svojo tekočino, ki je usmerjena v usta, uničujejo bolezniške klice. Danes smatrajo mnogi bezgavke sicer naravnost za vhodna vrata raznih bolezniških klic, a če tako slabo opravljajo svojo glavno nalogo, si lahko razlagamo tudi s tem, da so iz tega ali one, nega razloga obolele in izgubile svojo zaščitno moč.

Guyana, dežela radija

Skupina ameriških učenjakov in inženjerjev, ki se je vrnila iz Holandske Gvajane, poroča, da je v notranjosti dežele odkrila ogromna ležišča uranove rude. Tako velikih ni menda nikjer drugod na svetu. Bržkone bodo Američani sedaj uredili več letalskih postaj, preko katerih bodo spravljali rudo iz notranjosti dežele k bregovom.

Cosyns kot jamar

Stratosferna letalca prof. Cosyns in van der Elst, ki sta na svojem zadnjem poletu pristala v prekmurskih Zvenjavah, sta se nedavno mudila v Pirenejih. S pomočjo francoskega letalca Gerarata sta tudi obiskala nekaj jam. Kakor znano, je prof. Cosyns objubil, da si bo tudi na slovenskih tleh ogledal podzemne jame, ki ga zelo zanimajo.

Rusija postaja meščanska

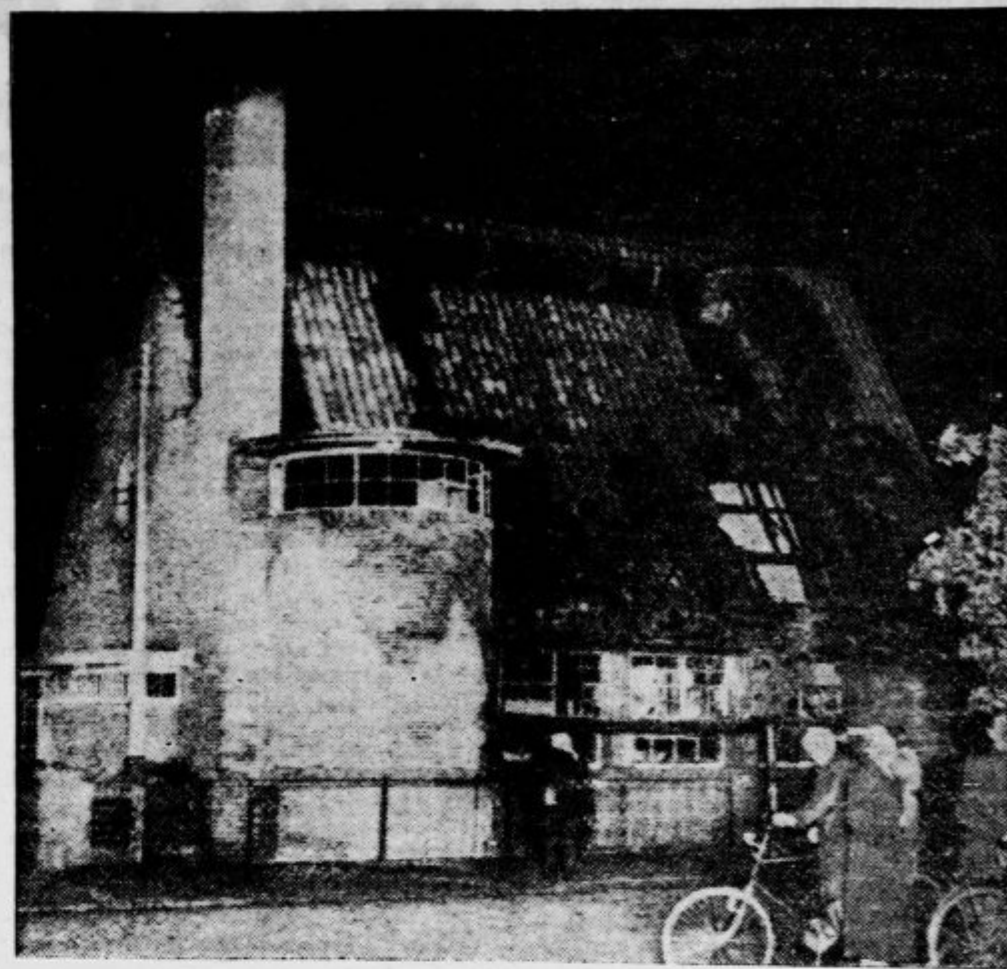
V Moskvi so pred kratkim odprli prvi modni atelje za dame. V najbližnji prihodnosti odpre tudi kozmetični salon, v katerem bodo prodajali dišave, kreme in pudre ter razna lepčila. Ker so Rusinje velike prijateljice modne elegancije in lepotnih sredstev, ni dvoma, da bo novi salon sijajno prosperoval. Tudi ni dvoma, da so ta salon izšile vodilne dame rdeče aristokracije v Moskvi.

Odkod časninarska rasa?

K članku, ki ga je s tem naslovom objavilo »Jutro« v 225. št. na 11. strani, nam piše gimn. prof. Iv. Koštil iz Novoga mesta: Ugojam se pripomniti, da je imenoval že pisec »Narrenschiiffa« Seb. Brant, ki je umrl l. 1521. neverjetne povestice »blaue Enten« (modre race), čeprav modrih rac ni, kakor tudi ne belih vran. Enako tudi Martin Luther. Brant še ni vedel za tisto gronlandsko raco.

Približno ob istem času so pa že protestantski pisatelji rabili za katoliške legende nalašč spačeni izraz »päpstliche Lügende« ali »Lüg-entene« (lažnevice), tako tudi Fischart. Kluge, Deutsches Wörterbuch, navaja, da pripoveduje holandski pisatelj E. N. Cornelissen (umrl 1849) pravljico o dvajsetih racah, ki so po vrsti ena drugo požrle, tako da je imela 20. raca v želodcu vseh prejšnjih 19. Mislim, da gre prednost onim luterancem, ki so ustvarili izraz Lüg-ente.

Ogenj v kinematografu

V Hilversumu na Holandskem je v odnošnem kinematografu izbruhnil ogenj. Predstavi je prisostvovalo kakšnih 200 otrok. Med njimi je nastala panika in gneča, v kateri so jih več pomandrali do mrtvega, mnogi pa so bili hudo ranjeni

Trda preizkušnja

Kako se je treba izvežbati za raziskovalno odpravo

Znani angleški potovalec in raziskovalec prof. Illion se je vrnil pred kratkim v London, da bi pripravil novo ekspedicijo v Srednjo Azijo. Kot spremljevalce potrebuje tri krepke, akademsko izobražene mlade ljudi, a doslej mu je uspelo dobiti samo enega primernege.

Na oglas v listih se je oglašilo kakšnih 400 interesentov, ki so po večini menda mislili, da je takšna ekspedicija nedeljski sprehod. Prof. Illion jih je dobro proučil, pri čemer je izločil drugega za drugim. Povabil jih je na izlet kakšnih 50 km daleč, ki naj bi ga opravili s praznim železnicom v enem dnevu.

Mnogi so se zahvalili že vnaprej, več nego 100 se jih je premislilo med potjo, a revni ostanek je bil zvečer tako izčrpan, da ni bil sposoben zabeležiti znanstveno svoje vtise in opazovanja med dnem. Vendar pa je kakšen tucat mladih mož prebrazil tudi to preizkušnjo. Ko jim je na naslednje dni prof. Illion zapovedal nadaljnje pohode do 90 km in jim je kot hrano dal v žep samo pest riža, so se do enega vsi

ustrašili. 64letni profesor je bil radi svoje izvežbanosti vedno prvi na cilju, njegov edini tekmeč pa je bil 19letni dijak Hough iz neke lancashireske kmečke rodbine.

Tega dijaka je Illion vzel v roke in ga stremiral, dokler ni ustrežal vsem zahtevam mnogijvega potovalca. Pohod 50 km na dan ga ne utrudil, med pohodom pa je zmogel vršiti znanstvena opazovanja in streči filmskim aparatom. Dalj časa lahko živi od same vode, suhega kruha in pesti riža, ne da bi ga to vrglo. Končno prenese tudi vsako temperaturo pa prostem, ne da bi zbolel.

Ta bodoči spremljevalec prof. Illiona se ta čas še vežba, dokler se mu ne pridruži še dva tovariša. Ekspedicija pojde v kraje, kamor še ni stopila noga belega človeka. Največji del poti bo treba opraviti peš, to pa bo trajalo več let. Vsak udeleženec mora podpisati pogodbo, s katero se odrekajo odškodnine za primer smrti. Pač pa dobi vsak ob povratku v London visoko vsoto.

Steklopihač – vlomilec

Dunajska policija je prišla drznega vlomilca, ko je bil ravno na svojem poslu

Te dni so prišli na Dunaju 21 letnega steklopihača Johanna Teichtmanna. Arrekcija je bila zelo dramatična. Teichtmann, ki je šel pred kratkim okradel nekega trgovca v Kufsteinu, se je pojavil v avstrijski prestolnici, kjer je najel hotelsko sobo pod izmišljenim imenom trgovca Passta.

Tam ga je opazil neki detektiv, ki je malo prej videl njegovo sliko v policijskem žurnalu. Ta slika ga je opozorila, da ima pred seboj zločinca, ki ga že dolgo išče policija. Detektiv je vzel s seboj nekega tovariša in šla sta skupaj v hotel ter potrkala na vrata Teichtmannove sobe. Odgovora ni bilo. Ker je bilo vse mirno, sta detektiva odprla okno sobe, ki je gledalo na hodnik, in stopila v izbo dozdevnega

Passta. Tam se jima je odprl nenavaden prizor. Sredi sobe je zijala kakšnih 80 cm široka luknja. Eden izmed detektivov je zahteval, naj se vlomilec takoj javi, v nasprotnem primeru je grozil, da se ga strelja. Teichtmann se je prestrašil dveh strelcev, ki jih je detektiv oddal, da bi prestrašili vlomilca in se s tem dosegel, da se steklopihač dvignil od stropa, od koder sta ga detektiva potegnili kvisku.

Kaj je mož delal spodaj? Pod sobo, v kateri se je nastanil, je trgovina z moško konfekcijo. Teichtmann je to dobro vedel in je najel sobo v hotelu samo zato, da bo lažje okradel trgovino. Posrečilo se mu je, da je med vlomom stlačil v hlačnice svojih hlač štiristo kravat, pripravil pa je tudi kakšnih petdeset kosov blaga za moško obleke, ki je že čakalo, da ga odnese.

Na policiji so spoznali v Teichtmannu starega znanca, ki je posebno spreten v preoblečenju. Že večkrat je prišel steklopihač v kakšen hotel, prinesel pa je vselej s seboj več kovčegov. Naknadno se je izkazalo, da so bili prazni, toda vlomilec je znal to spretno prikriti. Obtežil jih je s kamenjem, da niso zbijali pozornosti pri odhodu, ko je navadno odnašal polno plešo. Nekoč je na ta način nakradel za 30.000 šilingov kožuhovine ter izginil drugače maskiran kakor je prišel v hotel.

Steklopihača so pridržali v zaporu, ovsadbo pa so poslali sodišču, ki bo svojega starega gosta kmalu zopet sprejelo v sodna zapore.

A NEKDOTA

Lloyd George je obiskal neki frontni odsek. Neki general ga vodi skozi strelsko jarko in zašepeta: »To je četrta linija.« Nekoliko bolj naprej: »To je tretja linija.« Še bolj naprej: »To je druga linija.« Lloyd George na to isto tako tiho: »Kako daleč smo zdaj od sovražnika?« General šepeta: »16 km.« Lloyd George začuden: »A zakaj govorite potem tako tiho?« General: »Strašno sem hripav.«

VSAM DAN ENA

»Kje pa je mojster?«
»Oprostite, brije se pri briču onkraj ostopa«

Originalna ločitev

Bivša filmska igralka Corlis Palmerjeva se je dala ločiti od moža iz razloga, ki je celo v zgodovini ameriških ločitev novum.

Palmerjeva je rada vabila svoje prijatelje in prijateljice v hišo. Mož pa je pisal gledališke igre in je bil tako nečimern, da je z njimi dosledno trpel svoje goste. Zaradi tega so začeli ti polagoma izostajati in Palmerjeva jih ni mogla zvabiti v hišo z ničemer več. Zaman je moža prosila, naj ostavi nezaželeno recitiranje svojih del. Ni se dal ugnati. Končno je vložila tožbo za ločitev zakona.

Pri razpravi se je mož ponudil, da prečita eno svojih del. Da bi sodnik videl, kakšno krivico mu delajo žena in ljudje. Sodnik se je te ponudbe tako ustrašil, da je brez dokazilnega postopka izrekel ločitev.

Hiša Ane Boleyn

Krez med izdelovalci avtomobilov, tvorničar Henry Ford, je pred kratkim kupil hišo Ane Boleyn — edino, ki je bila njena last — ter dal arhitektom nalog, da jo morajo obnoviti popolnoma po načrtih stanja pred 400 leti, ko je kralj Henrik VIII. obiskal svojo ljubico in svojo poznejšo ženo.

Ruski alpinisti

Šest ruskih alpinistov se je pod vodstvom znanega Krilenka brez priprav dvignilo na Leninov vrh v vzhodnem Pamirju. Leninov vrh meri v višino 7127 m. Na njem so postavili Leninovo soho. Krilenkova ekspedicija je do kraja raziskala ta del Pamirskega pogorja, odkrila nove vrhe in lednike ter jih kartografirala. Ekspedicija se je odpravila že domov.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

»Jaz pišem domialice, moja žena pa jih flustrira.«

»Nu, ti imaš zares srečo! Pri meni je narobe: jaz delam slike, moja žena pa zbija šale ob njih.«

★

Ona: »Ali me boš imel rad tudi potem, ko bom dobila sive lase?«

On: »Seveda! Saj veš, da ti še nikdar nisem odpovedal ljubezni, če si si prebrala barvo za lase!«

★

»Ti torej ne verjameš ničesar?«
»Jaz verjamem samo to, kar lahko razumem.«

»Meni se zdi, da si s tem odgovoril na obe vprašanji enako.«

Reportaža pred sto leti

»Times« v Londonu objavlja majhen spomin na reportažo, ki je pred 100 leti vzbudila veliko pozornost kot mojstrstvo svoje vrste.

V septembru 1834. se je v Edinburghu vršil banket na čast lordu Greyu in politični govori ob tej priliki so bili tako važni, da je »Times« poslal več reporterjev v škotsko mesto. Eden med njimi je bil Charles Dickens. Reporterji so delovali tako neverjetno brzo, da je bilo poročilo o tem političnem dogodku že dva dni pozneje v »Timesu«, čez nadaljnja dva dneva pa so ga brali v Edinburghu. Zapiški iz tistih časov omenjajo to kot »triumf modernega tehničnega napredka«, ki si je izmislil nove »makadamizirane« ceste, nove, brze poštne kočije in parne tiskalne stroje. Kaj bi rekli tedanji navdušeni čitatelji listov šele o naših reportažah s pomočjo brezžične telefonije in televizije, letal in rotacij!

Bliža se posaarski plebiscit

V Šarzhovcu se zbira množica prebivalcev pred seznanj z izenaj volilnih upravičencev za plebiscit, ki bo odločil pripadnost Fomarske

